

Междинна оценка на риска на Европейския център за контрол на заболяванията (ECDC) за опасностите от заразяване на гражданите на ЕС/ЕИП с новия корона вирус 2019-nCoV, появил се в Китай към 28.01.2020г.

Обща оценка на ситуацията към момента

Тъй като епидемията е свързана с новия корона вирус 2019-nCoV, има много неизвестни, например относно вирулентността / патогенността на вируса, начина на предаване, резервоар и източник на инфекция. ECDC счита, че на този етап наличните в момента епидемиологични данни са ограничени и следователно има **значителна несигурност в тази оценка на риска.**

Първоначално, по-голямата част от съобщените случаи са при пациенти, изложени на контакт с вируса на пазара за търговия на едро с морски дарове от гр. Ухан, провинция Хубей в Китай. По-късно беше съобщено, че случаите са концентрирани около два района на града, в които се помещават големи пазари за морски дарове [37]. Има и доказателства, че посещението на пазара за морски дарове в гр. Ухан не е единственият рисков фактор. Актуализация на ситуацията 28 януари 11:00 СЕТ

От 31 декември 2019 г. и към 28 януари 2020 г. са регистрирани 4 587 лабораторно потвърдени случая на нова инфекция с корона вирус (2019-nCoV), включително 16 здравни работници и 106 смъртни случая.

Случаи са докладвани в:

Азия: Китай (4 528), Тайланд (14), Тайван (7), Сингапур (5), Малайзия (4), Япония (4), Южна Корея (4), Виетнам (2), Непал (1), Шри Ланка (1) и Камбоджа (1).

Европа: Франция (3) и Германия (1)

Америка: САЩ (5), Канада (2)

Океания: Австралия (5)

От 81 смъртни случая, всички в Китай, 76 са от провинция Хубей, един от провинция Хайнан, един от провинция Хейлундзян, един от провинция Хебей, един от провинция Хенан и един от Шанхай.

Доказано е предаване от човек на човек.

Със сигурност за сега са установени няколко семейни клъстера в Китай и извън Китай (във Виетнам) и случаи при здравни работници [37,41]. Освен това китайските власти представиха доказателства пред Комитета за извънредни ситуации на СЗО, които **поддържат директното предаване от човек-човек.** Предаването е документирано в гр.

Ухан, а случаите от второ поколение са документирани извън гр. Ухан. На този етап, е трудно да се определи количествено степента на предаване от човек на човек. Към днешна дата има съобщени 936 случая извън провинция Хубей в Китай. Китайските власти съобщиха на Комитета за спешни случаи на СЗО приблизително изчисления базисния репродуктивен коефициент на инфекцията с новия корона вирус 2019-nCoV - **(Ro) от 1.44-2.50**, което предполага преносимост, подобна на SARS (Ro = 2.0-3.0) и по-висока от MERS (Ro=0,7). Предварителната работа по математическото моделиране подкрепя възпроизвежданото число, изчислено от китайските власти [42,43].

Направен е анализ и на броя на умерено тежките случаи в гр. Ухан и риска от внос за градовете в и извън Китай [44,45]. Наличието на данни е ограничено и към днешна дата анализът е фокусиран върху мобилността на моделите, без да се отчита предаването от човек на човек.

Филогенетичният анализ предполага, че появилият се вирус с общ прародител сатира от началото на декември 2019 г., което показва, че в исторически план трайно предаване сред населението от човека е било малко вероятно [46].

Съобщените случаи на смъртност на случаите варират от 4% в Изявлението на Комитета за извънредни ситуации на СЗО [39] до 14%, като в знаменателя са включени само възстановени случаи и смъртни случаи и 15% в публикуването на малък случай на серия от хоспитализирани пациенти [36,40]. Въпреки това е малко вероятно тези серии от случаи да са имали пълни резултати и не е ясно какви са били индикациите за тестване, **следователно не може да се направи оценка на тежестта на заболяване** от тези оценки на този етап. Сред 1 287 случая, съобщени на СЗО от Китай на 25 януари, 237 са имали диспнея или други определени тежки респираторни симптоми.

За да ограничат епидемията, китайските власти прилагат редица извънредни мерки **за социално дистанциране**, като отмяна на празнуването на Новата Лунна година, закриване на кинозалони и развлекателни паркове в допълнение към ограничаване на масовия транспорт, включително затварянето на летището в гр. Ухан, и налагане на строг скрининг за изход от а брой големи градове в провинция Хубей.

Мащабът на тези мерки е безпрецедентен и въпреки, че тяхната ефективност и обезпечение са трудно за постижими. **Прогнозира се, че се очаква те да ограничат непосредствената вероятност от по-нататъшно разпространение на вируса чрез връщане на пътниците** от град Ухан или провинция Хубей. За това се счита, че за сега те е по –добре да останат изолирани и карантинирани в Китай Въздействието на такива мерки върху динамиката на пренос в тези градове също е трудно да се предвиди. Поддържане на подходящи здравни услуги, включително безопасна грижа за пациентите, заразени с новия корона вирус 2019-nCoV сега е основна задача на властите в Китай. Вероятността заразяване на граждани на ЕС / ЕИП в други китайски провинции или в други места по света, в които са регистрирани случаи на инфекции с новия корона вирус **2019-nCoV** е ниска, но вероятността би се увеличила, само ако броят на докладваните случаи се увеличи и трябва инфекциозната верига от заразявания да се поддържа устойчиво чрез предаване на вируса от човек до човек устойчиво.

Превенция и контрол на инфекциите

Доставчиците на здравни грижи трябва да бъдат информирани за продължаващото огнище. Според настоящите знания, клиничните признаци и симптомите на заболяването включват висока температура, кашлица и затруднено дишане с рентгенлогични находки на пневмония. Пациентите могат да показват леко, умерено или тежко заболяване, включително тежка пневмония, акутен респираторен дистрес

синдром (ARDS), сепсис и септичен шок. Пътуващите, връщащите се от Китай с престой в провинция Хубей и показващи симптоми на остра респираторната инфекция трябва да бъдат идентифицирани още на летищата и да се докладват незабавно на съответните власти, отговорни за общественото здраве.

Превенция на заболяването

Понастоящем има ограничена информация, която да предостави подробни насоки за подходяща превенция на инфекцията и контролни практики. Доказателствата за предаване от човек на човек и докладът за инфекции сред медицинският персонал в гр. Ухан засилва препоръката за стриктно спазване на мерките за използване на личните предпазни средства, както е уточнено в междинни насоки на СЗО. Те включват настаняване на заподозрени и потвърдени случаи в единични стаи, прилагане на предпазни мерки при контакт или наличие на инфекциозен аерозол. Въпреки, че засега няма доказателства за предаване чрез инфекциозен аерозол във въздуха, **препоръчва се да се използва т.н. предпазлив подход при всички контакти с пациента**, настаняване на пациенти в изолационни помещения с отрицателно налягане и използване на респираторни маски FFP2 или FFP3.

Риск за пътуващите, внос на инфекция и по-нататъшно разпространение в страните от ЕС / ЕИП

Преди затварянето на летището в гр. Ухан на 23 януари 2020 г. три летища в ЕС имаха директни полетни полети до гр. Ухан и имаше косвени полетни връзки с други летища от страните на ЕС / ЕИП. Повече от 300 000 пристигащи от градове в Китай се очакват в държавите-членки на ЕС / ЕИП през месец януари, подобно на други месеци от годината. Един важен дял от тези пристигания ще се случат през седмицата преди и след китайската Нова година на 25 Януари 2020 г.

Докато по-голямата част от случаите се съобщават от гр. Ухан, то рискът от инфекция не е ограничен само до гр. Ухан, но и до всяка засегната зона, където се откриват случаи. Епицентърът на огнището остава в гр. Ухан, провинция Хубей. Понастоящем има вероятност от заразяване за гражданите на ЕС / ЕИП, които са останали в провинция Хубей. **Вероятността за заразяване за граждани на ЕС / ЕИП в други китайски провинции и други места, в които са регистрирани случаи, за сега е ниска.** Тази вероятност би се увеличила, ако броят на докладваните случаи се увеличи и тя трябва да се поддържа от устойчиво предаване на вируса от човек на човек.

Риск от предаване на инфекция от 2019-nCoV в самолети

За сега няма съобщения за случаи на инфекция с новия корона вирус 2019-nCoV да са били реализирани на борда на самолет. **Оценката на риска за възможно предаване на новия корона вирус 2019-nCoV във въздухоплателно средство трябва да бъде извършена за всеки отделен случай.** Тази индивидуална оценка на риска трябва да отчита класификацията на индексите (R_0), симптомите и тежестта на заболяването по време на полета (ако се превозват болни пътници) и времето на възможно проследяване или на контакт (експозиция) във връзка с полета.

Подробна информация за времето на проследяване на контакта във връзка с полета и степента на проследяване на контактите е налична в насоките за оценка на риска от инфекциозни заболявания, предавани на самолети (RAGIDA) на СЗО.

В Близкият изток при Близкоизточния Респираторен синдром (MERS coV) има такива данни [48], и неговият ((MERS coV) основен репродуктивен коефициент е $R_0 = 07$, което

показва че това за новият корона вирус **2019-nCoV**, който е с (**R₀**) от **1,44-2,5** това е **напълно възможно**. За това използването на лични предпазни средства по време на целия полет като респираторни маски и честото миене (обтриване) на ръцете с дезинфекционни средства ще бъде много полезно.

Междинна оценка на риска

Съществува **умерена вероятност от заразяване** за гражданите на ЕС / ЕИП, пребиваващи в или посещаващи гр.Ухан. на този етап съществува голяма вероятност от по-нататъшно внасяне на случаи в други страни с голям брой хора, които са пътували от гр. Ухан. **Съществува умерена вероятност от по-нататъшно внасяне на случаи в страни от ЕС / ЕИП.**

Въпреки че епицентърът на огнището остава в гр. Ухан, който се съобщават повечето случаи, рискът от инфекция не се ограничава само до гр. Ухан, а **до всяка област, където се откриват нови случаи.**

Тъй като това е възникваща, бързо развиваща се инфекция от новия корона вирус **2019-nCoV**, ЦОРХВ се ангажира и ще следи внимателно развитието на ситуацията, като предоставя актуализирана информация, веднага щом тя ни стане достъпна.

Използван източник:

ECDC - Risk assessment: outbreak of acute respiratory syndrome associated with a novel coronavirus, China; First cases imported in the EU/EEA; second update 28.01.2020

София

29.01.2020 г.

Материалът подготви:

Проф. Георги Георгиев д.в.м.н.

Директор на ЦОРХВ